

BIC

GEDICHTEN

Valkenswaardse sonnetten

FRANS HOPPENBROUWERS

De Stepkesberg

Hier kijk ik jaarlijks naar de vogeltrek
die voortgaat in een smalle hemelbaan:
geen snelle vogel kan mijn oog ontgaan,
al is het steeds weer alle hens aan dek.

Ik sta dan bij zonsopgang op mijn post
en tel mijn klanten die daar ieder jaar
de luchten vullen, roepend naar elkaar:
belofte die weer trouw wordt ingelost.

Ik denk dan aan vervliegen en vergaan
en tel de jaren die ik reeds verspeelde:
de oude dag voelt als de waarheid aan.

De kindertijd toen ik me nog verbeeldde
dat alles voortging, niets een einde had,
verging te gauw: op tijd heb je geen vat.

De Keersop

Hier groeit de waterkers haast buitensporig,
in deze beek die door de beemden stroomt,
volkomen vrij, van huis uit onbeschroomd,
slechts aan de loop der eigen bedding horig.

Als kind heb ik hier frank en vrij gespeeld
in zomers als de straling van de zon
de aarde zonder schaduw raken kon
met helend licht, in klein geluk verdeeld.
Als ik nu op jouw groene oevers sta,
een oude man vervuld van jouw geruis,
sluipt mij een trage schaduw achterna

die mij doet denken aan het oude huis
waar vader woonde, wit en ziek en oud.
Ik ril ervan. Opeens heb ik het koud.

't Heike

Waar stil de Keersop in de Dommel vloeit,
de beemd de weelde van de zomer draagt,
het water fluistert en de waaiboom klaagt,
daar ga ik heen als mijn verlangen groeit

naar groene verten, hemelsbreed verschiet.
Hoog overhuifd door schaduw die behaagt
hoor ik de lijster die om aandacht vraagt
met haar opwekkend en verlokkend lied.

Ik kwam er steeds als ik behoefte had
aan overleg met mijn gestorven broer.
Zijn vroege dood liet een onpeilbaar gat:

een spokend schip dat traag de Styx afvoer.
Ik riep hem aan, de zwarte schim aan boord,
maar van zijn lippen kwam geen enkel woord.

Vrijheid

Als vrucht roem ik toch bovenal de braam
die ik ver van rumoer en dorpse drukte
niet zonder huiver uit gewelven plukte,
terwijl de wind mij roemde om mijn naam:

ik meed al vroeg de leidsels en de haam
en de beknotting van geen teugel lukte:
ik rook de wilde geur die mij verrukte
als die kwam drijven door een open raam.

Ik zocht mijn weg langs diepe, droge sloten
in veld en beemd tot ik mijn vruchten vond.
Als vrijbouter heb ik daar steeds genoten

van wilde bramen, smakend naar de grond
waarop ze groeiden, zonlicht overgoten,
vol sap dat spattend loskwam in mijn mond.

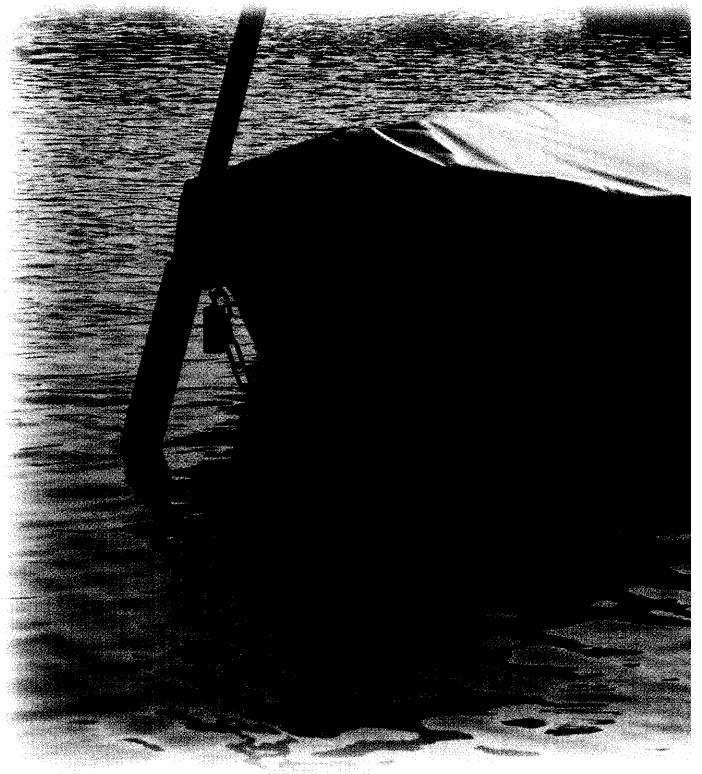
Augustus op Leenderheide

De heide bloeide welhaast in extase,
de schapen graasden rustig, ongekoid,
er kon nog snel een snede gras gehoid,
de zomer kroop al naar de laatste fase.

We reden samen door het ruime land
en zagen ze weer in berusting aan
de tekenen van slijten en vergaan,
het afscheid nemen en de lege hand.

In het besef dat wij nog samen waren,
verdreven wij het zeurderig verdriet
dat ongenood in onze ziel kwam varen.

Wij draalden even en wij spraken niet,
want praten zou de diepe rust verstoren
die ons het ruisen van het hart deed horen.

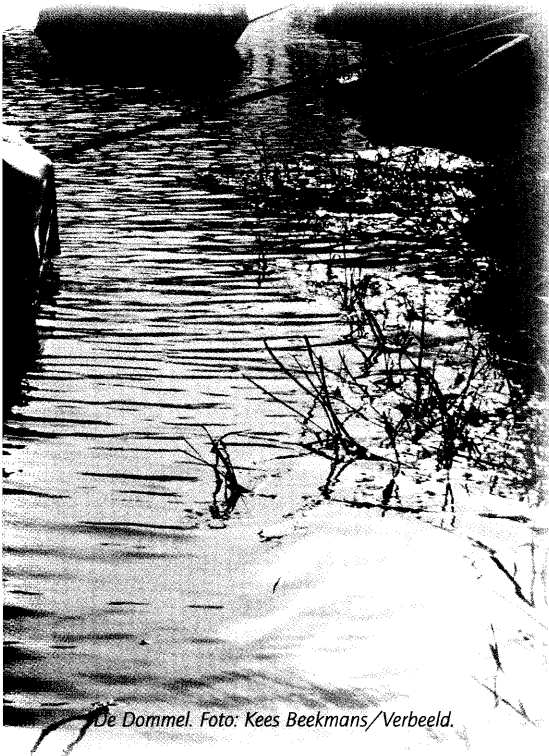
Waterval

Ik keek als kind graag naar de waterval
en dacht dan na over het eeuwig stromen
van water dat zich nimmer in laat tomen
en niets wil weten van een aards verval.

Ze stond symbool voor iets dat duren zal,
maar snel ben ik tot het besef gekomen
dat onvergankelijk maar telt in dromen,
dat ook dit water vloeit dankzij verval.

Al in zijn herfst verliest het lijf zijn glans,
de ziel zoekt steun bij beelden van de jeugd,
het vloeiend water nadert reeds de schans:

mijn waterval! Het weerzien doet me deugd,
het duurzaam stromen brengt me in balans:
een oude man die zich zijn kindsheid heugt.

De Dommel. Foto: Kees Beekmans/Verbeeld.

Ontmoeting

De schuwe roerdomp kwam ik hier eens tegen,
de visser die zijn eenzaamheid bekoeg
en in de vriesnacht om erbarming vroeg:
een zwerver kiest soms vreemde uitvalswegen.

Ik zag hem stil en als een standbeeld staan,
een manshoog teken in het manshoog riet:
wat daar ook voorviel, hij verroerde niet,
als dreef de vorst hem tot verstarren aan.

Hij wist zich tussen bies en riet geborgen,
de bek omhoog, het oog op niets gericht.
Zo trof ik hem die vroege najaarsmorgen

beschenen door een zacht verglijdend licht
dat mij zijn beeldig aanzien kwam bezorgen.
Geroerd schreef ik die avond dit gedicht.

Het Petersven

Dit ven waarop wij onbevangen schaatsten,
ondanks de koude vonkend van het vuur,
voor even vrij van plicht en tijd en duur,
liet ons gejoel maar ketsen en weerkaatsen.

De een reed hard, de ander een figuur,
een mengeling van jongens en van meiden.
Niet handig in de kunst van het verleiden
verblijdde ons het meer gevorderd uur

als winters duister rond de struiken lag,
de wind zich nestelde in zwarte bomen,
de maan weerkaatste in een oogopslag.

Dat heilig vuur van schuchter nader komen,
een plotse duw, een lach een vlugge kus:
de eerste liefde. En dat ging aldus.